

تربیت جنسی کودکان و نوجوانان

با تأکید بر اندیشه های اسلامی

(ویژه والدین و مربیان)

تألیف:

علی رستمی

امام صادق علیه السلام فرمودند:

"الْبَنُونَ نَعِيمٌ وَالْبَنَاتُ حَسَنَاتٌ وَاللَّهُ يَسْأَلُ عَنِ النَّعِيمِ، وَيُثِيبُ
عَلَى الْحَسَنَاتِ"

پسران، نعمت‌اند و دختران خوبی؛ خداوند، از نعمت‌ها سؤال
می‌کند و به خوبی‌ها پاداش می‌دهد

(کافی، ج ۶، ص ۷).

۱۳ فصل اول
۱۳ تعریف تربیت جنسی
۱۴ نقش جنسی چیست؟
۱۵ هویت جنسی چیست؟
۱۶ میل جنسی؛ وادادگی یا دلدادگی
۱۹ فصل دوم
۱۹ اهمیت و ضرورت تربیت جنسی
۲۱ فصل سوم
۲۱ اهداف تربیت جنسی
۲۱ ۱. رشد و تکامل فردی
۲۳ ۲. پاسخ متعادل به‌غریزه جنسی
۲۳ ۳. بقا و حفاظت نسل
۲۴ ۴. لذت و صفای زندگی
۲۴ ۵. ایجاد جامعه سالم
۲۷ فصل چهارم
۲۷ عوامل مهم در تربیت جنسی
۲۹ فصل پنجم
۲۹ دیدگاه‌های مرتبط با تربیت جنسی
۳۳ فصل ششم
۳۳ جهان‌بینی اسلامی در رابطه با تربیت جنسی
۳۷ فصل هفتم
۳۷ مبانی تربیت جنسی از دیدگاه اسلام
۳۷ ۱. مبنای تأثیر شرایط بر انسان
۳۸ ۲. مبنای تأثیر انسان بر شرایط
۳۹ ۳. مبنای ضعف
۴۰ ۴. مبنای اشتیاق به‌تداوم نسل

۴۰	۵. مبنای تفاوت ظرفیت‌های جنسی در انسان.....
۴۰	۶. مبنای نیازمندی (نیاز جنسی به‌عنوان یک نیاز طبیعی).....
۴۰	۷. مبنای اندیشه ورزی.....
۴۱	۸. مبنای کرامت.....
۴۲	۹. مبنای وجود مراحل مختلف رشد و تطور در آدمی.....
۴۲	۱۰. مبنای حب ذاتی انسان به‌جنس مخالف.....
۴۳	فصل هشتم.....
۴۳	ویژگی‌های تربیت جنسی در اسلام.....
۴۵	فصل نهم.....
۴۵	کلیشه‌های جنسیتی.....
۴۹	مقایسه ادراک نقش‌های جنسیتی.....
۵۱	فصل دهم.....
۵۱	رشد و تحول میل جنسی.....
۵۱	تولد تا ۶ سالگی.....
۵۲	۶ سالگی تا بلوغ.....
۵۵	بلوغ.....
۵۶	بلوغ جنسی در دختران.....
۵۷	بلوغ جنسی در پسران.....
۵۹	فصل یازدهم.....
۵۹	کودک و طرح مسائل جنسی.....
۶۲	زبان منع سؤال.....
۶۳	علل و انگیزه سؤال.....
۶۴	مشکلات والدین در دادن پاسخ.....
۶۴	شرایط پاسخ دهنده.....
۶۴	شرایط پاسخ.....
۶۷	فصل دوازدهم.....
۶۷	پرورش عاطفه کودکان در بُعد جنسی.....
۶۹	فصل سیزدهم.....
۶۹	انحرافات جنسی.....

عوامل پیدایش انحرافات جنسی.....	۷۱
۱. اختلالات هورمونی.....	۷۱
۲. عوامل زمینه ساز انحراف جنسی.....	۷۲
۳. عوامل محیطی - تربیتی.....	۷۳
الف. تربیت جنسی نادرست.....	۷۴
ب. اتاق و بستر مشترک.....	۷۴
ج. تقلید رفتار جنسی کودک ممتیز.....	۷۵
د. کودک و پرسش‌های جنسی.....	۷۵
هـ. برهنگی زن.....	۷۵
و. بوسیدن لب‌های کودک.....	۷۵
ز. استفاده از وسایل ارتباط جمعی.....	۷۵
ح. دوستان ناباب.....	۷۶
ط. تنگدستی و کوچکی خانه.....	۷۶
ی. تأثیر آب و هوا بر بلوغ زودرس.....	۷۶
فصل چهاردهم.....	۷۷
انواع سوء استفاده جنسی از کودکان.....	۷۷
فصل پانزدهم.....	۷۹
استمناء کودکان.....	۷۹
فصل شانزدهم.....	۸۹
آگاهی‌های لازم برای والدین در دوره پیش از دبستان.....	۸۹
۱. معنی و مفهوم غریزه.....	۸۹
۲. صفات و خصایص.....	۹۰
۳. اهمیت و قدرت غریزه.....	۹۱
۴. بیداری غریزه.....	۹۲
صورت بیداری.....	۹۳
۵. عوارض و خطرات آن.....	۹۵
مراقبت‌های والدین در رابطه با خود.....	۹۶
مراقبت‌ها در رابطه با فرزندان.....	۹۹
ایجاد عادت‌های مناسب.....	۱۰۷

۱۱۳	فصل هفدهم
۱۱۳	آگاهی‌های لازم برای والدین در دوره دبستان
۱۱۳	ویژگی‌های سنی کودکان دبستانی
۱۱۹	مراقبت والدین در رابطه با خود
۱۲۳	اقدامات لازم درارتباط با فرزندان
۱۲۸	آموزش‌ها و ایجاد عادت‌ها
۱۳۲	مراقبت و نظارت
۱۳۷	فصل هجدهم
۱۳۷	آگاهی‌های لازم برای والدین در دوره نوجوانی
۱۳۸	بلوغ و آثار آن
۱۳۹	سنین ظهور بلوغ
۱۴۰	پیش‌رسی بلوغ
۱۴۱	عوامل و علل پیش‌رسی بلوغ
۱۴۲	خطرها و عوارض پیش‌رسی بلوغ
۱۴۲	دوره‌های نوجوانی
۱۴۸	مراقبت‌های دوره نوجوانی
۱۵۵	آموزش‌ها
۱۵۶	ایجاد عادت‌های مناسب
۱۶۱	فصل نوزدهم
۱۶۱	پرسش و پاسخ

غریزه‌ی جنسی یکی از غرایز مهم انسان است و تلاش در جهت ارضای درست و مناسب آن نه تنها مذموم نیست، بلکه بسیار نیکو و پسندیده است. غریزه‌ی جنسی که از لحظه‌ی تولد در نهاد فرد وجود دارد، هیچ‌گاه نباید خاموش شود، بلکه باید از طریق آموزش صحیح تحت کنترل قرار گیرد. دین مبین اسلام نیز هیچ وقت سرکوب این غریزه را مطرح نکرده است بلکه توصیه نموده با تربیت صحیح این غریزه، آن را در یک مسیر صحیح و الهی هدایت نماییم.

کنجکاوی و پرسش‌های کودکان در زمینه مسائل جنسی، امری کاملاً عادی و طبیعی است. کودکان برای این‌که زندگی شاد و سالمی داشته باشند باید در زمینه مسائل جنسی اطلاعات صحیح و متناسب با سن و درک خود کسب نمایند و در این زمینه هیچ کس بهتر از والدین نمی‌تواند اطلاعاتی درست در این زمینه در اختیار کودک و نوجوان قرار دهد. کوتاهی والدین در پاسخ‌گویی به سؤالات جنسی فرزندان باعث می‌شود تا آنها از طریق منابع مختلفی همچون دوستان، کتب، مجلات، ماهواره، اینترنت و ... به اطلاعاتی نادرست و گمراه‌کننده دست پیدا کنند که این اطلاعات می‌توانند منجر به ناراحتی‌ها و اختلالات گوناگونی در کودک و نوجوان گردند. اما اگر والدین به موقع و در زمان مناسب، اطلاعات درست در زمینه مسائل جنسی به کودک ارائه دهند، از بروز بسیاری از جرائم، انحرافات جنسی، خاطرات تلخ، تجربه نادرست و ...

پیشگیری می‌کنند و میل کودک و نوجوان را به تجربه نادرست امور جنسی کاهش می‌دهند.

در این کتاب سعی کرده‌ایم تربیت جنسی کودکان و نوجوانان را از زوایای مختلف مورد بررسی و کنکاش قرار دهیم. ابتدا تعریفی نسبتاً کامل از تربیت جنسی و اصطلاحات مرتبط با آن ارائه شده است؛ سپس اهداف، عوامل، دیدگاه‌ها و اهمیت موضوع تربیت جنسی بطور مفصل مورد بررسی قرار گرفته است. در بخش دیگر؛ جهان بینی، مبانی و ویژگی‌های تربیت جنسی را از منظر دین مبین اسلام مورد بررسی قرار داده‌ایم. مسأله بلوغ و عوامل مرتبط با آن، از دیگر موضوعاتی است که بطور گسترده مورد بررسی قرار گرفته تا بهتر بتوانیم مسائل مبتلا به نوجوانان خود را شناسایی کرده و برخوردهای منطقی و علمی با آن‌ها داشته باشیم و در نتیجه نوجوان ما نیز بتواند با یک سلامت روان کامل این دوران را بدون دغدغه پشت سر گذاشته و با کوله باری از تجربه سالم و مفید پا به عرصه جوانی بگذارد.

والدین ما به دلایل زیر نمی‌توانند نقش موثری در تربیت جنسی کودک و نوجوان خود داشته باشند:

۱. نداشتن اطلاعات کافی در این زمینه
۲. وجود شرم و حیای بیش از حد در آنها
۳. عدم آگاهی از شیوه و چگونگی روش انتقال اطلاعات در این زمینه به فرزند خود
۴. باور به اینکه فرزندان ما خود بزرگ می‌شوند و اطلاعات لازم را یاد خواهند گرفت.

هر کدام از موارد بالا می‌تواند خطرات و آسیب‌های جدی به فرزندان ما وارد آورد. در بخش‌های پایانی سعی شده اطلاعات نسبتاً کامل و جامعی در این

زمینه در اختیار والدین قرار گیرد. والدین گرامی با مطالعه این بخش‌ها قادر خواهند بود آگاهی، فنون و مهارت‌هایی را کسب نمایند که مورد نیاز ایفای مسؤلیت پدری و مادری آنها خواهد بود.

در صفحات پایانی کتاب، پرسش و پاسخ‌هایی مطرح شده است که به احتمال زیاد - با توجه به تجربه نگارنده - پرسش طیف وسیعی از والدین خواهد بود. در پاسخ به این پرسش‌ها سعی شده پاسخ‌هایی انتخاب گردد که برای تمامی والدین قابل استفاده و کاربردی باشد.

در اینجا از اساتید، صاحب‌نظران، مربیان، دانشجویان و والدین گرامی به خاطر کاستی‌های احتمالی پژوهش می‌خواهم و امیدوارم این اثر بتواند گامی مؤثر در ارتقای سطح دانش این عزیزان در زمینه تربیت جنسی کودکان و نوجوانان فراهم آورد. همچنین از اساتید و صاحب‌نظران ارجمند خواهشمندم نظر و پیشنهادهای خود را از طریق آدرس پست الکترونیک rostami.a1979@gmail.com و یا توسط ناشر با مؤلف در میان گذارند تا ضمن بهره‌گیری از تجربه‌های شما عزیزان، در چاپ‌های بعدی منظور گردد.

در پایان از سرکار خانم اسدی و همه عزیزانی که به هر شکل در به ثمر رسیدن این اثر نقشی ایفا نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را دارم. سعادت و سربلندی همگان را از یکتای بی‌همتا مسألت می‌نمایم.

علی رستمی

خرداد ۱۳۸۹